

Delegation av uppdragning och assistans vid behandling av Botulinumtoxin injektion

Sammanfattning

För att kunna tillgodose patienternas behov, krävs att fler kan assistera läkare vid behandling med Botulinumtoxin.

Arbetsbeskrivning

Vid iordningställande av läkemedel ska en rimlighetsbedömning göras mot såväl ordinationen som det iordningställda läkemedlet. Vid iordningställande i form av spädning ska särskild försiktighet iakttas, det vill säga att rätt spädningsvätska används i rätt volym, så att rätt koncentration och dos erhålls.

Vårdgivaren ska ta fram tydliga instruktioner till den hälso- och sjukvårdspersonal som iordningställer läkemedel som ska spädas.

Iordningställande av läkemedel ska ske på ett aseptiskt vis så att läkemedel inte kontamineras med mikroorganismer.

Basala hygienrutiner ska följas. Arbetsbänk där läkemedel iordningställs ska rengöras såväl före som efter iordningställande.

Var god se Vårdhandboken, [Iordningställande, administrering och överlämnande - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)

Iordningsställande av tonusbehandling med Botulinumtoxin typ A (Botox/Dysport/Xeomin)

I läkemedelsrummet:

All botulinumtoxinberedning görs på ett underlägg med plastad baksida.

- Ställ injektionsflaskan på ett stabilt underlag.
- Anslut en luer-lock spruta till en passande uppdragningskanyl och penetrera det desinficerade membranet på lösningsmedelsflaskan innehållande NaCl för injektion
- Dra upp injektion Natriumklorid av mängd enl. läkarordination och blanda i ampull med Botox/Dysport/Xeomin (obs! skaka inte ampullen utan rulla).
- Lossa sprutan från kanylen och släpp ut vacuumet.
- Den färdiguppdragna injektionen märkes med etikett och förvaras i rondskål.
- Blötlägg rundtorkar med klorhexidinsprit.

Kom ihåg att:

- Före arbete desinficera arbetsytan med ytdesinfektionsmedel med tensid.
- Under arbetet använda handskar.
- Efter arbete torka av arbetsytan med ytdesinfektionsmedel med tensid.
- Tvätta händerna efter avslutat arbete

På mottagningsrummet:

- Koppla samman färdiguppdragen spruta med rätt nålelektråd och den tekniska utrustningen och lämnas över till ordinerande läkare som injicerar.

Tillbud

Om Botulinumtoxin kommer i kontakt med huden, skölj rikligt med vatten och tvätta området. Vid stänk i ögonen, skölj omgående och rikligt med ögonsköljvätska eller vatten. Ta bort eventuella kontaktlinser. Vid injektion kontakta läkare. Registrera avvikelser.

Spill

Vid spill på arbetskläder/plastförkläde - torka av eller byt genast. Vid riklig förorening av textilier (arbetskläder och bäddutrustning) hanteras textilierna som kraftigt förorenad tvätt. Vid spill på golv eller andra ytor - använd handskar och plastförkläde. Ta på skyddsklädsel och absorbera läkemedel med torkduk eller motsvarande, eventuellt fuktad med lite vatten. Skölj efteråt rikligt med vatten och torka upp. Använt material läggs i avfallsbehållare med lock avsedd för läkemedel med etikett; "läkemedelsavfall", se regiongemensam instruktion – [Instruktioner om hur man hanterar smittförande- och läkemedelsavfall i VGR.pdf \(vgregion.se\)](#)

Avfall

Flytande utspädda läkemedelsrester i injektionsflaskan/sprutan
Om injektionen av botulinumtoxin på något sätt måste avbrytas kan flytande läkemedelsrester uppstå. Överbliven injektionsvätska ska återföras till injektionsflaskan som injektionslösningen iordningsställdes i för att sedan kasseras. Därefter kan injektionsflaskan/sprutan med lösning läggas i avfallsbehållare med lock avsedd för läkemedel med etikett "Läkemedelsavfall", se regiongemensam instruktion – [Instruktioner om hur man hanterar smittförande- och läkemedelsavfall i VGR.pdf \(vgregion.se\)](#)

Sprutor/Kanyler

Dropptorra sprutor och kanyler läggs i godkänd behållare för "Skärande/stickande avfall; Smittförande", se regiongemensam

instruktion – [Instruktioner om hur man hanterar smittförande- och läkemedelsavfall i VGR.pdf \(vgregion.se\)](#)

Referenser och relaterade dokument

- [Dukning av blockadvagn.docx \(vgregion.se\)](#)
- [Iordningställande, administrering och överlämnande - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)
- [Botulinumtoxin typ A och B - hantering vid SÄS \(vgregion.se\)](#)
- [Instruktioner om hur man hanterar smittförande- och läkemedelsavfall i VGR.pdf \(vgregion.se\)](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Neuro- och rehabiliteringsklinik

Innehållsansvar: Eva Vallbona Afonso, (evava5), Överläkare

Godkänd av: Malin Camper, (malgu5), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9630-1027847497-23

Version: 3.0

Giltig från: 2026-02-20

Giltig till: 2028-02-19